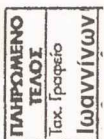

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 137

ΜΑΡΤΙΟΥ 2008

Κωδικός 2217

ΝΑ ΔΙΑΤΗΡΗΘΕΙ Η ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Το θέμα της συνένωσης των Ο.Τ.Α., επανέρχεται τελευταία και από κυβερνητικά στελέχη, ενώ στον Τύπο αναφέρονται διάφορα σενάρια συνενώσεως των ΟΤΑ, με βασική σκέψη να περιοριστούν δραστικά γύρω στους 400. Στην περιοχή της επαρχίας μας δεν έχει αναληφθεί κάποια πρωτοβουλία, έστω συζητήσεως του σοβαρού αυτού θέματος. Ανεξакρίβωτες πληροφορίες κυκλοφορούν για κάποια σενάρια που θέλουν να διατηρήσουν κάποιες μικρές «γκρούπες» αλλά και φυγόκεντρες τάσεις. Αυτή η μεγάλη διοικητική μεταρρύθμιση δεν μπορεί και δεν πρέπει να διασπάσει το Πωγώνι. Δεν μπορούν να αγνοηθούν οι παραδόσεις, οι ιστορικές καταβολές και η πολιτιστική κληρονομιά και να κυριαρχήσουν κάποια τεχνοκρατικά στοιχεία που θα διακόψουν τη συνέχεια του τόπου μας από το παρελθόν. Δεν πρέπει να επικρατήσουν κριτήρια απόλυτα οικονομικά και στενά τοπικιστικοί νοσηροί υπολογισμοί με δέλεαρ

μοίρασμα πιστώσεων και υποκειμενικές συλλογιστικές. Ούτε θα πρέπει να λειτουργήσουν μικροπολιτικά παρασκήνια.

Το ΠΩΓΩΝΙ, πρέπει να διατηρήσει την ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ του, σαν μια κοινωνική μονάδα που είναι, και όπως έρχεται από το παρελθόν με όλα τα κοινά ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΑ, ΙΣΤΟΡΙΚΑ, ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ και ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΡΟΙΚΙΑ που μας άφησαν οι προγονοί μας.

Η ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑ του Πωγωνίου δεν είναι ιματισμός προς διανομή και αδέσποτος τόπος προς μοίρασμα και κατάκτηση από «εισβολείς» που δεν έχουν κοινωνική συνάφεια και συγγένεια.

Το ΠΩΓΩΝΙ, είναι αυτόνομο παραδοσιακό, αυτόφωτο πολιτιστικά, ιστορικά οριοθετημένο από πολύ παλιά.

Το ΠΩΓΩΝΙ μας που γνωρίζουμε να μείνει ακέραιο και ενωμένο.

Το Πωγώνι μας

Ο ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΗΣ 6ης ΔΥΠΕ

Ενας Πωγωνήσιος τοποθετήθηκε από την Κυβέρνηση σε νευραλγική θέση. Πρόκειται για τον μέχρι πρότινος Νομάρχο Ιωαννίνων κ. Γιάννη Νικόπουλο, από το Ωριάκαστρο Πωγωνίου, ο οποίος ανέλαβε Διοικητής της 6ης Υγειονομικής Περιφέρειας με έδρα την Πάτρα. Η τοποθέτηση δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και ήδη ανέλαβε τα καθήκοντά του στη νέα του θέση. Η 6η Υγειονομική Περιφέρεια στην οποία ανήκουν η Πελοπόννησος, η Δυτική Ελλάδα, η Ήπειρος και τα Ιόνια Νησιά, είναι η μεγαλύτερη Υγειονομική Περιφέρεια με 31 νοσοκομεία (μεταξύ των οποίων και Πανεπιστημιακά) και γενικά μονάδες υγείας υψηλού επιπέδου. Είναι ασφαλώς βαρύ το έργο που αναλαμβάνει ο συμπατριώτης μας. Οι Γιαννιώτες και ιδιαίτερα οι Πωγωνήσιοι, γνωρίζουν εδώ και χρόνια την υπηρεσιακή του ευσυνειδησία και εμπειρία, το ήθος του και την εργατικότητα αλλά και τη διάθεση να ανταποκριθεί με επιτυχία και στα νέα του καθήκοντα. Από τις σελίδες μας τον συγχαίρουμε για αυτή την ανέλιξη και του ευχόμαστε καλή επιτυχία στα νέα του καθήκοντα. Η επιλογή του Γιάννη Νικόπουλου σε μια διακεκριμένη Διοικητική θέση τιμά την επαρχία μας και το χωριό του, και πιστεύουμε ότι τον συνοδεύουν οι ευχές όλων.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΔΗΜΑΡΧΟ ΑΝΩ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Λυπούμεθα που θα στενοχωρήσουμε τον Δήμαρχο Άνω Πωγωνίου. Για όσα συμβαίνουν ή φημολογούνται και για κάποιες διαδικασίες που δρομολογούνται. Φαίνεται ότι αυτή η περιβαλλοντική εύνοια που αναδύθηκε για το περιβάλλον της περιοχής μας με την ένταξη του NATURA 2000 του Πωγωνίου στο ευρύτερο πρόγραμμα για την Πίνδο, δεν αγγίζει τον αναφερόμενο Δήμο αν και όλη η περιοχή του Δήμου ευρίσκεται μέσα στα όρια της προβλεπόμενης προστασίας και δράσης. Όλες οι προσπάθειες του Δήμου έπρεπε να ξεκινούν από τις προδιαγραφές αυτού του μεγάλου προγράμματος ανάπτυξης. Έτσι δεν μπορούν να δικαιολογηθούν όσα έχουν κυκλοφορήσει για τις ανεμογεννήτριες στη Νεμέρτσικα. Αντιστρατεύεται την περιβαλλοντική ιδέα για τη Νεμέρτσικα κάθε σκέψη για τσιμεντόδρομους, και ασφαλτόδρομους στη Νεμέρτσικα, που αφήνονται να διασπαρύν σαν φήμες! Η Νεμέρτσικα είναι ένα αυτόνομο οικοσύστημα που πρώτα πρέπει να διαφυλαχθεί αλώθετο και όπου απαξιώθηκε (όπως η άγρια πανίδα) να ανασυγκροτηθεί μέσα από παρεμβάσεις του προγράμματος. Δεν μπορούμε να δικαιολογήσουμε την αδιάφορη στάση του Δημάρχου στις τόσες θάνατους και ανέλεγκτες υλοτομίες συμβαίνουν τελευταία στη περιοχή του Δήμου. Λέγεται ότι ο Δήμος εισπράττει! Να το πει ξεκάθαρα αν υπάρχει τέτοια περίπτωση. Και τι εισπράττει; Να θρει τρόπο ο Δήμαρχος να εξασφαλίσει πιστώσεις. Τα δάση δεν είναι περιουσία για εκποίηση, Ανήκουν σε όλους και όχι μόνο στους Πωγωνήσιους. Είναι ο πλούτος μας που πρέπει να προστατευτεί. Δεν υπάρχει άλλοθι για τις υλοτομίες και το περιβάλλον. Αλλού ξεσηκώνονται και για ένα δένδρο.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

«ΡΕΥΜΑ ΜΕ ΔΕΛΤΙΟ»!

Τις πολλές μέρες που περάσαμε, με τις διακοπές ρεύματος, λόγω των απεργιών και των άλλων «εναλλακτικών» μορφών ταξικών και συντεχνιακών αγώνων, πολλά ήταν τα σενάρια αντιμετώπισης των ελλείψεων και των στερήσεων. Μέσα σε αυτή τη γενική έκπτωση των «κατακτήσεων» πέρασε και μια γενική κινδυνολογία για μελλοντική έλλειψη ενέργειας, για λειψυδρία και για κλιματικές αλλαγές. Γράφτηκε και αυτό το σενάριο επιστημονικής φαντασίας για «Ρεύμα με Δελτίο»! Και ασφαλώς θα εννοείται μια ζωή με διακοπές ρεύματος σαν αυτές που δοκιμάσαμε με τις απεργίες εκείνων που διαχειρίζονται αυτό το μεγάλο κοινωνικό αγαθό και έχουν στα χέρια τους τους διακόπτες! Βέβαια, περισσότερο δοκιμάστηκαν οι κάτοικοι των μεγάλων πόλεων στις μετακινήσεις, στον εφοδιασμό, στο κόστος ζωής και σε πολλές άλλες δραστηριότητες και επιχειρηματικές απασχολήσεις. Στα χωριά, όπου είναι προετοιμασμένοι

για τέτοιες στερήσεις, χειμώνα καιρό μάλιστα, οι επιπτώσεις διασκεδάστηκαν με χιούμορ και καρτερία. Οι πιο ηλικιωμένοι που έχουν περάσει και χειρότερες στερήσεις θυμήθηκαν ιστορίες και εποχές χωρίς ρεύμα και τους είναι άγνωστη η έννοια «ρεύμα με δελτίο».

Αν φανταστούμε ένα τέτοιο σενάριο χωρίς ρεύμα, η με διακοπές, όπως συμβαίνει συχνά στην σημερινή Αλβανία, η ζωή θα συνεχιστεί, όπως και εκεί, και θα γίνει πλέον συνήθεια η εφαρμογή των «εναλλακτικών μορφών» αντιμετώπισης «εκτάκτων καταστάσεων», για να χρησιμοποιήσουμε συνθήματα του συρμού! Και η ζωή στα χωριά θα είναι λιγότερο δύσκολη απ' ό,τι στις πόλεις. Και οι συνταξιούχοι είναι περισσότερο

προετοιμασμένοι να ξεπεράσουν μια τέτοια κατάσταση. Οι πρόνοιες για τέτοιο ενδεχόμενο γεγονός έχουν καταγραφεί και έχουν ιστορικά εφαρμοστεί στο όχι και πολύ μακρινό παρελθόν. Οι εμπειρίες είναι δοκιμασμένες και σε άλλες καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Στα χωριά ακόμη έχουν κρεμασμένες στον τοίχο τις παλιές λάμπες πετρελαίου, έστω και σαν «αντίκες». Ετοιμές! Τα κεριά και οι λαμπάδες είναι πάντα πίσω από το εικονοστάσι του σπιτιού. Και ήταν πολλά από αυτά που ανασύρθηκαν από την «εφεδρεία» ακόμη και στις τελευταίες διακοπές ρεύματος. Πέραν αυτών η σύγχρονη τεχνολογία προσφέρει εναλλακτικές λύσεις σε πολλές τέτοιες περιπτώσεις που εκτάκτως ή αναμενόμενες και εμφανιζόμενες δύσκολες

περιστάσεις. Σε πολλά νοικοκυριά και περισσότερο σε επιχειρήσεις οι εφεδρικές γεννήτριες είναι σε εφεδρεία και σε άμεση ετοιμότητα. Είδαμε ακόμη και στα χωριά πολλούς, που είχαν και καλοριφέρ πετρελαίου, να έχουν στις πρόνοιες αντιμετώπισης τέτοιων διακοπών φορητές γεννήτριες, για φωτισμό, ψυγεία καλοριφέρ, τηλεόραση κ.ά. Τα κινητά τηλέφωνα, η μεγάλη αυτή τεχνολογική κατάκτηση, είναι το αντίδοτο κατά της απομόνωσης, αλλά και μια εγγύηση ασφάλειας. Οι κοινωνικές υπηρεσίες, έστω και με προσωπικό ασφάλειας, είναι σε εγρήγορση και όλα τα πραγματικά έκτακτα περιστατικά αντιμετωπίζονται. Θα μπορούσαν να αναφερθούν και άλλες πολλές περιπτώσεις πλουτισμένες με παλαιότερες εμπειρίες και πρόνοιες για την αντιμετώπιση ακόμη και ενός «Δελτίου» στο ρεύμα. Και ίσως είναι καιρός ο κόσμος να οργανωθεί πιο μεθοδικά για τέτοι-

Συνέχεια στην 2η σελ.

«ΡΕΥΜΑ ΜΕ ΔΕΛΤΙΟ»!

Συνέχεια από την 1η σελ.

ες περιπτώσεις. Στα χωριά μας οι παλιοί έλεγαν: «από Άη Φιλίππου το φτυάρι ήταν πίσω από την πόρτα». Για την αντιμετώπιση του χιονιού. Δεν πρέπει να λησμονούμε επίσης, πως αντιμετώπισε ο κόσμος εκείνον τον κίνδυνο από το Τσερνομπίλ σε όλο το φάσμα των συνεπειών που είχε ο αόρατος κίνδυνος της ραδιενέργειας. Οι τελευταίες κινδυνολογίες για όλα τα κακά του κόσμου, έπεσαν στο κενό και οι μικρές ή μεγάλες ταλαιπωρίες έγιναν ανάνηψη. Όπως θα γίνει και αυτή για «Ρεύμα με Δελτίο». Για τον τόπο μας, για τα χωριά μας, που υπάρχει αρκετή «ιστορική» εμπειρία δύσκολων καιρών, με λίγες πρόνοιες στα νοικοκυριά, ακόμη και σε αυτούς που έχουν το χωριό για δεύτερη κατοικία, μια διακοπή ρεύματος, είναι χρήσιμη και η αντιμετώπιση της είναι προετοιμασμένη. Στο τέλος, και αν υποκινούμε σε τέτοιες κινδυνολογίες το σπίτι στο χωριό θα είναι πάλι καταφύγιο δύσκολων καιρών. Είναι και αυτό μια επιπλέον δικαιολογία για να κρατάμε το σπίτι σε ετοιμότητα να μας δεχθεί στη θαλπωρή της γωνιάς και χωρίς ρεύμα ή με «ρεύμα με Δελτίο». Οι γενιές που πέρασαν έχουν κάνει πολλές θυσιές για να απολαμβάνουμε σήμερα τόσες κατακτήσεις. Να μη το ξεχνούμε.

Κων. Χρ. Κωστούλας

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΜΕΛΙ

Μήπως ψάχνετε για μέλι αγνό-τέλειο; Θα το βρείτε στο Βασιλικό στον αρχαιότερο μελισσοκόμο Παν. Κύρκο. Τηλέφωνο τις βραδινές ώρες 26570-41508.

ΘΑΝΑΤΟΙ

* Απεβίωσε στην Αθήνα, όπου και ετάφη η **Βασιλική Τζιμου-Φατί** ετών 81 από Δρυμάδες.
* Απεβίωσε στην Αθήνα ο **Τηλέμαχος Ζωίδης** από το Δολό ετών 76.
* Απεβίωσε στο Δολό η **Δημητρούλα Βασ. Δάκα** 72 ετών.

Α. Γ.

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

Μηνιαία Έκδοση για τους Πωγωνήσιους

ΕΔΡΑ: Πωγωνιανή
Ιδιοκτήτης-εκδότης-διευθυντής: Κων. Χρ. Κωστούλας
Διευθύνσεις επικοινωνίας:

Πωγωνιανή (Τ.Κ. 44002), τηλ. 26570-31333
Ιωάννινα-Οπλ. Πουτέτης 16 (Τ.Κ. 45332),
τηλ. 26510-70485

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ ΕΚΤΥΠΩΣΗ
«ΤΥΠΟΕΚΔΟΤΙΚΗ ΗΠΕΙΡΟΥ ΕΠΕ» Πέραμα Ιωαννίνων

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΝΕΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Το νέο Δ.Σ. της Ομοσπονδίας Ενώσεων και Αδελφοτήτων Πωγωνίου συγκροτήθηκε ως εξής:

Πρόεδρος: Σταύρος Παπάς
Α' Αντιπρόεδρος: Βάσω Μάνου
Β' Αντιπρόεδρος: Φίλιππος Μπινιάρης
Γ. Γραμματέας: Παν. Μηλιώνης
Ταμίας: Γρηγόριος Άρμπυρος
Υπεύθυνοι Πολιτιστικών: Αικ. Μπουκουβάλα, Κώστας Φακατσέλης
Υπεύθυνος Νεολαίας: Φώτης Γαλάνης
Υπεύθυνος Αθλητισμού: Παν. Ραφτόπουλος
Μέλη: Σάσα Τριανταφυλλίδη, Κώστας Χαρίσης

Μετά από αρχαιρεσίες στην Αδελφότητα Πωγωνιανών το νέο Δ.Σ. συγκροτήθηκε ως εξής:

Πρόεδρος: Μάνος Κιτσώνας
Αντιπρόεδρος: Χάρη Καλιόδη
Γ. Γραμματέας: Παν. Ζωίδης
Ταμίας: Καίτη Ζωίδου
Μέλη: Νάντια Αθανασούλα, Εύη Ζωίδου, Γεώργιος Τσιλιμαντός.

ΧΥΛΟΠΙΤΤΕΣ-ΤΡΑΧΑΝΑ-ΣΠΙΤΙΣΙΑ ΓΛΥΚΑ

Σπιτίσια, χυλοπίττες, τραχανά, γλυκά και άλλα παλιотικά παρασκευάσματα του τόπου μας στη χρυσή Ρίνα στο τηλέφωνο 26570-31583.

CD ΜΕ ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ

Κυκλοφόρησε CD της δασκάλας του επάγγελμα Κατερίνας Ζάκκα «ΗΧΟΙ ΠΩΓΩΝΙΟΥ»
Επίσης κυκλοφόρησε CD με Πωγωνήσια και άλλα τραγούδια του Βασίλη Κέγκου
Συνεχίζει επίσης να κυκλοφορεί και το CD της Αδελφότητας Μεροπαίων Θεσσαλονίκης με τον Πέτρο Λούκα και πανηγυριώτικα τραγούδια.

Επίσης κυκλοφόρησε CD με Πωγωνήσια τραγούδια από τους Δολιώτες.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Ο **Λάμπρος Σαράνης** και η **Μαριάννα** (το γένος Χαρ. Κωστούλας από Μερόπη) απέκτησαν αγοράκι. Στους ευτυχείς γονείς και στους παππούδες ευχόμαστε να τους ζήσει.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Θερμά συγχαρητήρια και καλή δύναμη εύχομαι στους Μαθηματικούς **Κώστα Πατσούρα** και **Κοσμά Γκρόδα** από τον Παλαιό-πυργο, οι οποίοι μετά τις τελευταίες κρίσεις του ΥΠΕΠΘ, ανέλαβαν τα καθήκοντα του Διευθυντή στο Γυμνάσιο Παρακαλάμου και του Υποδιευθυντή στο Ζάνειο Πειραματικό Λύκειο Πειραιώς αντίστοιχως.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Η Εκκλησιαστική Επιτροπή Μερόπης με την ευκαιρία της ολοκλήρωσης της πρώτης φάσης αγωγής της παρεκκλησιού της Μεταμόρφωσης του Σωτήρος θέλει να ευχαριστήσει τους χορηγούς **Γεώργιο και Ευσταθία Παπαϊωάννου** για την γενναίο-δωρη συνδρομή τους.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

ΚΩΔΙΚΟΣ
2657-0-

ΟΤΕ Δελβινάκιου	22399
	22121
ΔΕΗ Δελβινάκιου	22139
Ταχ. Δελβινάκιου	22211
Ταχ. Κεφαλοβρύσου	22244
Δημόσιο Ταμείο	41210
Συμβολαιογραφείο	22246
Ιερά Μητρόπολη	22006
Κυνηγετικός Σύλλογος	22203
Κέντρο Υγείας	22359
Δελβινάκιου	22222
	22540, 22541
Φαρμακείο Δελ.	22525
Φαρμακείο Κερ/σου	41012
Ιατρείο Βασιλικού	41300
Ιατρείο Βήσανης	71366
Ιατρείο Κερασόβου	51624
Ιατρείο Κεφαλ/σου	41586
Ιατρείο Κτισμάτων	51201
Ιατρείο Πωγωνιανής	31203
Αστυνομία Δελ/κίου	22216
	22365

Τμήμα Συνοριακής Φύλαξης Δελβινάκιου	22085-22086
Αστυνομία Βήσανης	71243
Αστυνομία Καστανής	51570
Αστυνομία Κερ/σου	41216
Αστυνομία Κτισμάτων	51292
Αστυνομία Πωγ/νής	31201
Ελεγχος Διαβατηρίων	
Κακαβιάς	51230
Τελωνείο Κακαβιάς	51210
Δασονομείο	22208
Φυλάκιο Κακαβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31344
Τελωνείο Δρυμάδων	31050

ΤΗΛΕΦΩΝΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ

Ανω Πωγωνίου	(26570) 41206
	ΦΑΞ - 41206
Δελβινάκιου	(26570) 22204
	ΦΑΞ - 22444
Κοιν. Αάδωνης	(26570) 51667
Κοιν. Πωγωνιανής	(26570) 31227

1. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ο κάμπος του Ξηροβάτου - Το μεγάλο ντερένι του Πωγωνίου»
Μία σύνθετη εργασία για το πέρασμα του Ξηροβάτου
2. Κων. Χρ. Κωστούλα «Γαριμιά με την Πωγωνιανή»
Ένας μικρός οδηγός με ιστορικά και άλλα στοιχεία για την Πωγωνιανή
3. «Πωγωνιά»
Ανατύπωση του σπάνιου αυτού βιβλίου του Ι. Λαμπριδίου που πρωτοεκδόθηκε το 1889
4. «Πωγωνιά Χρονικά» Τόμος 1
Θέματα: Αρχαιολογία-Ιστορία-Λαογραφία-Πεζογραφία-Ποίηση-Ερευνα-Στατιστικά-Βιβλιογραφία-Τοπωνύμια κ.α.
5. «Φωτογραφικό Λεύκωμα Πωγωνίου» Σειρά 1
Ένα 16σελίδο μεγάλο σχήματος 20X28, με 16 σπάνιες φωτογραφίες Πωγωνίου
6. Κων. Χρ. Κωστούλα «Η μόνα μολγάει κι εγώ γράφω»
Μία καταγραφή αφηγήσεων με τοπικές ιστορίες, κοινωνική και αγροτική ζωή, έθιμα, προλήψεις, δοξασίες μιας εποχής στο Δολό και αλλού.
7. «Πωγωνιά Χρονικά» Τόμος 2
Θέματα: Ερευνα-Αρχαιολογία-Ιστορία-Πεζογραφία-Ποίηση-Στατιστικά-Τοπωνύμια-Φωτογραφία
8. «Πωγωνιανή» Φωτογραφική αναδρομή 100 χρόνων
9. Κων. Χρ. Κωστούλα «Ενα παδί του '40 θυμάται»
Ένα «παιδικό ρεπορτάζ» ενθυμύσεων από τον πόλεμο του '40
10. Κων. Χρ. Κωστούλα «Οι ειδησεογράφοι του Γένους»
Μία καταγραφή ενθυμύσεων στα εκκλησιαστικά βιβλία του Φαραγγίου
11. Κων. Χρ. Κωστούλα «Το μικρό χρονικό του Σχολείου Ρομπάτων (Μερόπης) Πωγωνίου»
Μία καταγραφή πληροφοριών για την εκπαίδευση των παιδιών των Ρομπάτων.
12. Αχ. Βοζιάρη «Ενα άλλο παιδί του '40 θυμάται από την Ιταλοκρατούμενη πλευρά»
- 12Α. Αχ. Βοζιάρη «Η δεύτερη δεκαετία της ζωής μου»
13. «Πωγωνιά Χρονικά» Τόμος 3
14. Κων. Χρ. Κωστούλα: «Το δικό μου κανίσι»
15. Ενθυμώσεις του Μάνθου Μόρη
Σχόλια - σημειώσεις Κων. Χρ. Κωστούλα
17. Κων. Χρ. Κωστούλα: Γεώργιος Πανταζίδης.
19. Γ. Λεκάκης: Το ημερολόγιο ενός λοχία από τη Μερόπη
20. Κων. Χρ. Κωστούλα: Οι Ραφτόδες των Ρομπάτων

ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ ΤΟΥ ΤΕΛΩΝΕΙΟΥ ΔΡΥΜΑΔΩΝ

Όπως πληροφορηθήκαμε στα πλαίσια των τελευταίων εργασιών του δρόμου μέχρι τα σύνορα στις Δρυμάδες, γίνεται διαμόρφωση του χώρου όπου θα ανεγερθεί το κτίριο του Τελωνείου Δρυμάδων. Σχετική μελέτη ευρίσκεται σε εξέλιξη. Σχετικά και για την επίσπευση των εργασιών κατασκευής σχεδιάζεται βασική μεταλλική κατασκευή.

Η ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΠΙΝΔΟΣ»

Όπως πληροφορηθήκαμε συγχροτήθηκε η ομάδα μελέτης για την ένταξη του Πωγωνίου στο μεγάλο πρόγραμμα «Πίνδος». Αποτελείται από 15 περίπου μελετητές και ήδη άρχισε η συγκέντρωση και μελέτη των στοιχείων που απαιτούνται. Νεότερα θα έχουμε σύντομα και μέσα από την εφημερίδα μας θα ενημερώνουμε τους συμπατριώτες μας.

ΑΡΧΙΣΕ Ο ΔΡΟΜΟΣ ΔΕΜΑ - ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ

Άρχισαν οι εργασίες βελτιώσεως και ασφαλοποίησης του δρόμου από Χάνι Δεμά μέχρι Κεφαλοβρύσο. Επίσης και ο δρόμος από Χάνι Δεμά προς Μπουραζάνι. Οι βελτιώσεις κλήθηκαν απαιτείται και η Νομαρχία κινήθηκε γρήγορα. Παράλληλα γίνεται η μελέτη βελτίωσης του δρόμου από Σταυροσιάνι μέχρι Κεφαλοβρύσο. Τα έργα επιθεώρησε τις τελευταίες μέρες του Μάρτη και ο Νομάρχης κ. Αλέξανδρος Καρχιάνης που παρακολούθησε προσωπικά και το τελευταίο έργο που γίνεται στο Νομό.

ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΟΣ ΣΧΟΛΙΟΥ ΜΑΣ

Από το χρονογραφικό μας σημείωμα του φύλλου μας του περασμένου Δεκεμβρίου παίρνουμε ένα απόσπασμα και το ξαναγράφουμε:

.....Μία άλλη διάσταση αυτής της «φύλαξης» των χωριών είναι ότι αυτός ο έλεγχος περιορίζεται στους λαθρομετανάστες και στο κυνήγι των «ναρκωτικών», ενώ δηλωμένο είναι ένα περιεργό άλλοθι που επικρατεί σε περιπτώσεις άλλων εκνόμενων ενεργειών, όπως είναι το λαθρομπόριο ζώων και αγαθών, της λαθροθηρίας, της λαθροϋλοτομίας, της λαθρομεταφοράς καυσόξυλων, λαθροναυαγίων και άλλων, που θα έπρεπε να απασχολούν τις μοναδικές αυτές μονάδες ασφάλειας και ειρήνης της περιοχής που έχουν αναλάβει να προστατεύουν και να υπηρετούν.....

Ο λόγος που το αντιγράφουμε είναι ότι την τελευταία στιγμή που γράφεται η εφημερίδα μας κυκλοφόρησαν φήμες για κάποιες παράνομες ενέργειες οργάνων της συνοριακής τάξης, που θα μεγεθυνθούν μέχρι να κυκλοφορήσει το φύλλο αυτό.

Στο επόμενο φύλλο πιστεύουμε ότι θα ξεκαθαρίσει το θέμα το οποίο, από δημοσιογραφικούς κύκλους, θεωρείται μεγάλο και για το οποίο γίνονται έρευνες σε βάθος. Θα τα ξαναπάρουμε στο επόμενο φύλλο.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΧΑΝΙ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ ΔΡΥΜΑΔΩΝ

Ολοκληρώθηκε η ασφαλτόστρωση του δρόμου από Χάνι Δελβινάκι μέχρι Δρυμάδες. Μένει ένα τμήμα από Δρυμάδες μέχρι το Τελωνείο επί των συνόρων και η ολοκλήρωση της μεγάλης γέφυρας στο Γκουβερνιότο, της οποίας καλοσιμνώνεται το δάπεδο. Παράλληλα άρχισε η τοποθέτηση των προστατευτικών μεταλλικών στηθαίων στα επικίνδυνα σημεία. Η διαδρομή αποτελεί πράγματι μια απόλαυση οδήγησης και όταν, σύντομα, γίνουν και οι λεικές διαγραμμίσεις και τοποθετηθούν οι πινακίδες οδοσημάνσης, ο τόπος θα έχει αποκτήσει έναν σύγχρονο οδικό άξονα ο οποίος με την προέκτασή προς Σωπική δίνει μια άλλη προοπτική για την επαρχία μας. Είναι σημαντικό για τον τόπο μας να υπάρχουν και να λειτουργούν στα όριά του δύο Μεθοριακοί Σταθμοί και η επαρχία μας να διασχίζεται από οδικούς άξονες υψηλών προδιαγραφών.

ΣΥΣΚΕΨΗ ΣΤΟΝ ΠΑΡΑΚΑΛΑΜΟ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΝΤΕΡΒΕΝΙ

Σύσκεψη πραγματοποιήσαν στον Παρακάλαμο οι Δήμαρχοι Παρακαλάμου, Δελβινάκιου, Ζίτσας και Πασσαρώνος. Σκοπός ήταν η παρουσίαση μιας πρότασης κοινής δράσης για την ανάδειξη του παλιού Μεγάλου Ντερβενίου από Ιωάννινα προς Αργυρόκαστρο και Τεπελένη. Οι Αναστ. Καστάνης και Βασίλειος Χρήστου παρουσίασαν όλα τα στοιχεία αυτού του μεγάλου παλιού δρόμου και κατ' αρχήν αντιμετωπίστηκε θετικά η πρόταση. Στη διαδρομή αυτή μήκους 57 χιλιομέτρων θα αξιοποιηθούν και θα προβληθούν όλα τα τουριστικά, φυσικά, ιστορικά ενδιαφέροντα, με έμφαση τα Μνημεία το Περιβάλλον ο Πολιτισμός και η Παράδοση. Είναι ένα πολύ φιλόδοξο σχέδιο που καλύπτει περιοχές οι οποίες δεν έχουν αξιολογηθεί μέχρι σήμερα. Θα παρακολουθήσουμε το θέμα γιατί ένα μεγάλο κομμάτι, από τη Λίμνη Ζαραβίνας μέχρι τα σύνορα (διάβαση Σκίπη), ανήκει στη περιοχή του Πωγωνίου (Δήμος Δελβινάκιου).

«VILLA PAPPAS»

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ

ΣΤΟ ΚΑΝΑΛΙ ΠΡΕΒΕΖΑΣ

Τηλ. 26820 - 51820

H ΠΙΣΙΝΑ ΜΑΣ - OUR S.POOL

Πανοραμική θέα στο Ιόνιο Αιωνόθιες θελανιδίες

Τουριστικός Σύμβουλος: ΑΝΤΩΝΗΣ Μ. ΠΑΠΠΑΣ

Τ. Δικηγόρος & Ταξιδευτής - Κινητό: 6978585926

ΟΜΙΚΡΟΝ Α.Ε.

ΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΧΟΥ & ΦΩΤΙΣΜΟΥ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΖΙΑΚΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Σολωμού 20, 10682 Αθήνα

Τηλ.: (210) 3302095, Fax: (210) 3836761, E-mail omikgr@hol.gr

όλγα κωστούλα
ψυχολόγος
παιχ. παν/μίων παν/τίου & bordeaux II

συμβουλευτική μέσω διαδικτύου
www.olgakostoula.net

symbolos@olgakostoula.net
+ 30 6948 56 13 70

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΝΙΚ. ΒΛΑΧΙΩΤΗΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

ΓΟΥΝΑΡΗ 36 - ΕΛΛΗΝΙΚΟ - Τ.Κ. 167 77 ΤΗΛ.: 9624250 - FAX: 9618929

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ

ΥΛΙΚΟ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ

- αυτοματισμοί
- θυροτηλέφωνα
- τηλεφωνικό υλικό
- πίνακες
- ενδοσυνεννοήσεις
- όργανα μετρήσεως
- φωθρισμός
- λαμπτήρες
- φωτιστικά σώματα
- πάντες τύπου

Λάκης Λιολάκης ΠΑΣΧΑΛΙΝΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ ΤΟΥ 1950

Κατά τις δέκα και μισή το βράδυ, ο κόσμος περιμένει την έξοδο των επιταφίων στην πλατεία. Οι Γιαννιώτες, θερμοί πιστοί και άλλοι απλοί θεατές, συμμετέχουν στη μεγάλη αυτή συγκέντρωση της Μ. Παρασκευής. Η «πλατεία», ο κεντρικός δρόμος που αρχίζει από το κομψό κτίριο της Εθνικής Τράπεζας και τελειώνει μπρός στο τεράστιο Διοικητήριο, κατακλύζεται από ανθρώπους που συρρέουν από κάθε κατεύθυνση της πόλης. Ένας δυνατός προβολέας σπυρμένος στην ταράσσα ενός κεντρικού κτιρίου που πλευρίζει το δρόμο, κάνει εκτυφλωτικές δοκιμές πάνω στα κινούμενα κεφάλια.

Οι νέοι ανεβοκατεβαίνουν όπως συνήθως από το ένα ως το άλλο άκρο της πλατείας. Διακρίνει κανείς οικογενειακές συντροφίες που έχουν ήδη καταλάβει τις καίριες θέσεις, κρατώντας ο καθένας την παραδοσιακή ακούρα λαμπάδα.

Βρίσκομαι μ' ένα παλιό συμπαθητή και βγαίνουμε από την Μητρόπολη αναβαίνοντας την οδό Αβέρωφ προς την πλατεία όπου παίρνουμε κι εμείς θέση σ' ένα σημείο με τους άλλους και περιμένουμε.

- Κοίταξε αριστερά, στην οικογενειακή εκείνη παρέα, μου λέει ο Χρηστάκης, μου φαίνεται πως η δεσποινίς με τις ωραίες μπουκλές κοιτάζει προς το μέρος μας και χαμογελάει.

- Γυρίζω και βλέπω τη Γιούλα με τους δικούς της και κάτι άλλες κυρίες και χαϊρετώ από μακριά με μια κίνηση του χεριού.

- Η γειτονιά μου, εξηγώ. Δεν τους είχα προσέξει, ήμουν τελείως αφηρημένος....

Σε λίγο καταφθάνει ο πρώτος επιτάφιος. Είναι η Αγία Μαρίνα.

Ένα είδος τραπεζιού με μια αρκετά υψηλή και καλλιτεχνική σκεπή από πάνω. Τέσσερις νέοι τον σηκώνουν κρατώντας τον από τις λαβές της βάσης. Η σκεπή είναι στολισμένη όμορφα με ολόλευκα λουλουδάκια. Πάνω στην κορυφή υψώνεται ένας κάτασπρος λουλουδιένιος σταυρός. Στα πλάγια κρέμονται γράντανες από πολύχρωμα ηλεκτρικά λαμπιόνια που αναβοσβήνουν εντυπωσιακά.

Η φωτεινή δέσμη του προβολέα πέφτει αμέσως στον επιτάφιο και του προσδίδει μια εξάισια νυχτική λαμπρότητα.

Μπροστά πηγαίνουν τα εξαπτεράκια με τον σταυρό, πίσω οι ιερείς και οι ψάλτες. Ακολουθούν οι πιστοί της ενορίας και όλοι μαζί ψάλλουν αποσπάσματα του Επιτάφιου Θρήνου. Δημιουργούν έτσι μες στην κοσμοσυρροή την εντύπωση ενός πολυμορφου ευλαβικού μουρουρητού.

Το θέαμα είναι ωραίο. Βλέπω τα πρόσωπα γύρω μου να συσπώνται από ευχαρίστηση. Ρίχνω έπειτα μια κλεφτή ματιά στη Γιούλα. Την βλέπω έκθαμβη και απορροφημένη. Κάποια στιγμή το φως του προβολέα πέφτει επάνω της και την τυφλώνει. Κλείνει τότε τα μάτια σ' ένα πονεμένο μορφασμό, ενώ το μελαχρινό της προσωπάκι παίρνει μια παράξενη ασημένια έκφραση που φαίνεται μυστηριακή. Φτάνει σε λίγο από την αντίθετη πλευρά ο δεύτερος επιτάφιος, εξ ίσου κομψός και ωραίος. Η Αγία Αικατερίνη (ή το Αρχιμανδριό). Μετά βλέπουμε ν' ανεβαίνει ο Άγιος Νικόλαος. Τέλος καταφθάνει με όλη την επισήμοτητα, μεγαλοπρεπής η πομπή της Μητρόπολης.

Η σκεπή του επιταφίου της έχει σχήμα κορώνας ντυμένης με ροζ άνηθ. Ο όλος επιτάφιος, επιβλητικός αλλά απέρριτος, συνοδεύεται από την στρατιωτική μπάντα της Μεραρχίας και τον γηραιό Μητροπολίτη με όλη του την ακολουθία.

Ο προβολέας περνά σε κυκλικές αναλαμπές πάνω από το ρευστό έπιθεδο με τα' ανθρώπινα κεφάλια, ανάμεσα από τα οποία υψώνονται με νυχτική αυταρέσκεια οι ανθοφόροι επιτάφιοι. Η Μητροπολιτική σταματά σε απόσταση αναπνοής από μας. Ο δεσπότης ευλογεί, ενώ ο καλλιφώνος βυζαντινός ψάλλει το νίζε με δέος το θρησκευτικό μοιρολόι:

Ω γλυκύ μου έαρ, γλυκυτάτο μου τέκνον, που έδει σου το κάλλος....

Όσο κι αν κατά τον Σικελιανό:

«οι αναπνοές της Ανοίξης... αναπτερώνουν / το νου τους στην Ανάσταση του θάνα / και το Χριστού οι πληγές σαν ανεμίζον / τους φαντάζαν στα χέρια και στα πόδια / τι πολλά τον σκεπάζανε λουλούδια...»

η ιδέα του θρήνου – του ίδιου που θα γίνει σε λίγο αναστάσιμο τραγούδι χαράς – ταιριάζει απόλυτα στην κατάσταση της ψυχής το ανοιξιάτικο αυτό βράδυ. Και μου φαίνεται σα να ερμηνεύει τέλεια την ανσυχία που μαντεύω στην καρδιά της μικρής Γιούλας που βλέπω να ζωγραφίζεται απόψε στο όμορφο και εκστατικό της πρόσωπο.

Τραγούδια

Τα τραγούδια του Κώστα Τσιλιμαντού Τραγούδι της αγάπης

Ήθελα να 'μουναι κισός πλεγμένος στο κορμί σου
Ζωή να παίρνω και δροσιά και νιάτα απ' την ορμή σου.

Τρυγόνια εσύ, αϊτός εγώ, πέρδικα εσύ, εγώ γλάρος
Ζήσαμε μια ζωή ακριβή και δεν μας σκιάζει ο Χάρος.

Σου στέλνω μήλο κόκκινο, μου στέλνεις μανταρίνι
Πάντα μαζί στον έρωτα, που δεν γνωρίζει ειρήνη.

Κοντά σου απόχτηση φτερά κι έμαθα να πετάω,
Θε μου και να χα δυο ζωές για να σε μελετώ.

Μικρή μου λεύκα λυγερή, ψηλό μου κυπαρίσσι
Μονάχα ο θάνατος εμάς μπορεί να μας χωρίσει.

Στο πλευρό μου εσύ μονάχα,
Δυο ζωές ακόμα να 'χα.

Έλα και σπάστα τσίρι μου
Κι εγώ πλερώνω αστέρι μου.

Περπάτησα στα χορταριασμένα κιβούρια

Από τη στιγμή που έμαθα και κατέγραψα στο υπό έκδοση βιβλίο μου για τα γεγονότα στο Πωγώνι στον πόλεμο του 1940-41, την ενέργεια των Ιταλών, αμέσως μετά την κατάληψη της Ελλάδας, να δημιουργήσουν ένα κοινό Νεκροταφείο Ιταλών και Ελλήνων πεσόντων στις μάχες της Μπούνας, του Μπουρά-του, του Αργυροχωρίου, του Μακρύκαμπου και του υψώματος 669 (Ραντατο-βούνι), μου δημιουργήθηκε η επιθυμία να επισκεφθώ την τοποθεσία και να δω τι απέμεινε από αυτό το σημαντικό ανθρωπιστικό δημιούργημα.

Με μια φιλική παρέα, στις 5 Μαρτίου 2008, μιας βροχερής και μελαγχολικής μέρας, φθάσαμε στην οροθετική γραμμή, στη διάβαση της στενωπού Σκίτη, πλησίον στο Χάνι Ξηροβάλτου ή Χάνι Φακατσέλη, και στις πλαγιές του 669 υψώματος, όπου έγιναν οι φονικότερες μάχες το 1940. Σταθήκαμε λίγο στη οροθετική πυραμίδα της περιοχής και, τι άλλο, περιεργαστήκαμε τον περίγυρο μιλώντας για εκείνον τον αγώνα.

Εκεί απέναντι από την πυραμίδα των συνόρων, αναγνώρισα με ίχνη από εκείνο το κοινό νεκροταφείο των πεσόντων που δημιούργησαν οι Ιταλοί, κατά Μάιο-Ιούνιο του 1941. Συνεργεία με Ιταλούς, με μάσκες, γάντια, φέρετρα και άλλα εργαλεία συγκέντρωναν τα μη εισέτι αποσυντεθέντα λείψανα Ελλήνων, Ιταλών αλλά και Αλβανών, και τα έθαψαν σε κοινό Νεκροταφείο. Ζήτησαν από τους κατοίκους των γύρω χωριών να τους βοηθήσουν: «να μη κρύψετε κανέναν».

Με τη φτωχή χειμωνιάτικη βλάστηση φαινόταν το ερειπωμένο περιτοιχισμα του Νεκροταφείου, η λιθοσουργία από κάποιο κτίσμα και τα ίχνη, τα κιβούρια, από τους τάφους σε σειρές. Πέρασα στο χώρο και περπάτησα ανάμεσα στα χορταριασμένα κιβούρια, ψάχνοντας για κάποια σημάδια. Η μακροχρόνια εγκατάλειψη μετά ίσως και την ανακομιδή των λειψάνων, δεν άφησε κάτι από σταυρούς ή κάποια ένδειξη των ταφέντων εκεί. Περισσότερα από 250 είναι τα ίχνη από τα κιβούρια. Περπατώντας εκεί ανάμεσά τους σε καταλαμβάνει η θλίψη καθώς σκέπτεσαι ότι εκεί σε διπλανά κιβούρια βρέθηκαν να αναπαύονται τα λείψανα των στρατιωτών των δύο συγκρουσθέντων στρατών, σε ένα φονικό που άφησε έτσι πίσω του τον πόνο και την πίκρα για το άσκοπο του αγώνα.

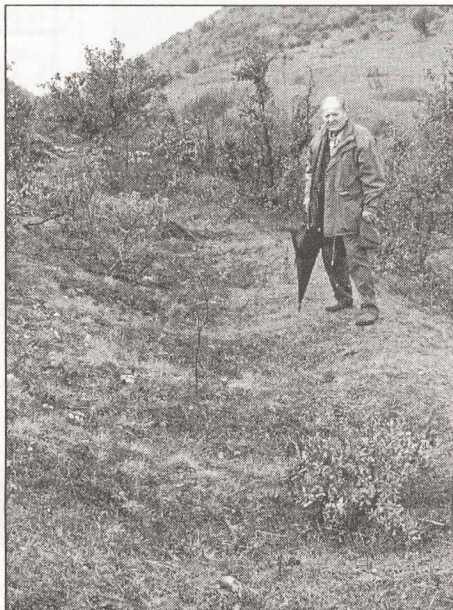
Οι στρατιώτες και των δύο μερών αγωνίστηκαν σκληρά και πεισματικά για τα δικά τους ιδανικά και πιστεύω. Και έπεσαν στο καθήκον που και για τους δύο ήταν το ίδιο ισχυρό και επιτακτικό. Εκεί ανάμεσα στα χορταριασμένα κιβούρια, που τα περπάτησα πατώντας ανάλαφρα, να μη ενοχλήσω τις σκιές τους, μετά από τόσα χρόνια πλανάται ακόμη το μεγαλείο μιας θυσίας αλλά και ένα γιατί; Στο περπάτημα μέσα στο χώρο δεν ξεχωρίζει κανείς σε ποιους ανήκει το κάθε κιβούρι και οι διαχωριστικές γραμμές έχουν χαθεί. Η κοινή ταφή έχει μέσα της σαν πράξη πολιτισμού, ασφαλώς ένα μεγαλείο και μια υπερβατική αντίληψη για το θάνατο. Πεσόντες εκεί, οι Έλληνες στρατιώτες φωνάζοντας «ΑΕΡΑ», κάτω από τα συρματοπλέγματα θεριζόμενοι από τα πολυβόλα του εχθρού τους. Και πάνω στην οχύρωση του 669 οι Ιταλοί να αποδεκατίζονται από τόνους πυρακτωμένων οβιδών του ελληνικού πυροβολικού.

Αυτά τα κιβούρια, με το κοινό περιτοιχισμα είναι ένα μνημείο του πολέμου, που σώθηκε έστω και έτσι ερειπωμένο και κατεστραμμένο. Και περπατώντας δίπλα στα χορταριασμένα κιβούρια αναπόφευκτα τρέχει ο λογισμός σου στους χιλιάδες άγνωστους και άταφους νεκρούς μας στα αφιλόξενα βουνά και λαγκάδια του πόλεμου εκείνου.

Η κοινή ταφή είναι αναμφίβολα ένα δείγμα πολεμικού πολιτισμού. Ένα επόμενο βήμα θα ήταν σε εκείνο το χώρο να στηθεί ένα απλό κοινό μνημείο των πεσόντων. Για να θυμούμαστε ότι η θυσία εκείνων στην φονική σύγκρουση, στη φρίκη του πολέμου, θεμελίωσε την ιδέα για αποτροπή ενός νέου πολέμου στην Ευρώπη, για να διατρέχουμε τώρα μια ειρηνική ζωή για περισσότερα από 60 χρόνια, μεταξύ των οποίων και οι επιγενόμενοι εκείνων που κοιμήθηκαν δίπλα-δίπλα σε εκείνα τα χορταριασμένα κιβούρια.

Το Νεκροταφείο αυτό, δίπλα στη συνοριακή πυραμίδα, στη διάβαση του Σκίτη, και πάνω στο παλιό Ντερβένι, είναι ένα ορόσημο, και δίνεται η ευκαιρία να ανοίξει και πάλι αυτός ο παλιός δρόμος επικοινωνίας και κυκλοφορίας ανθρώπων και αγαθών. Να ξανασυναντηθούν οι άνθρωποι που άλλοτε μοιράζονταν τη χαρά και τη λύπη, το τραγούδι και το πανηγύρι. Το διάβα που έστειλε τους Πωγωνήσιους στην ξενιτιά και έφερνε τον πλούτο της ανάπτυξης. Οι διαλογισμοί στο χώρο αυτόν τρέχουν χρόνια πίσω αλλά και σηματοδούν χρόνια του μέλλοντος και προσδοκίες μιας ειρηνικής ζωής.

Κων. Χρ Κωστούλας

Η ΠΑΛΙΑ «ΜΕΓΑΛΗ ΓΕΦΥΡΑ»

Περίπου 100-200 μέτρα βορειότερα από τη γέφυρα στο «Καλντερίμι», σώζεται ένα τμήμα ενός βάθρου ή ακρόβαθρου από την παλιά «Μεγάλη Γέφυρα» από το παλιό Ντερβένι που μέσω του Χανιού Ξηροβάλτου συνέδεε τα Γιάννενα με το Αργυροκάστρο. Με το καθάρισμα της κοίτης του Κουβαρά, το τελευταίο αυτό λείψανο του παλιού γεφυριού αναδείχθηκε και προβάλλει πλέον σαν ένα, το παλιότερο ίσως, τεχνικό μνημείο της περιοχής. Η περιοχή ανήκει στο Δήμο Δελβινάκιου. Και το μνημείο αυτό επίσης.. Θα ήταν χρήσιμο και σαν μνημείο και σαν τουριστικό αξιοθέατο να τύχει κάποιας φροντίδας του Δήμου, ή να γίνει κάποια παρέμβαση του Δήμου, ώστε να μην εξαφανιστεί ένα δείγμα μιας εποχής που σημάδεψε την ιστορία του τόπου μας με το Μεγάλο Ντερβένι που περνούσε από τη Μπούνα, τον Κάμπο του Ξηροβάλτου και το Σκίτη, τοποθεσίες που έγιναν στο παρελθόν πεδίο και θέατρο σημαντικών ιστορικών γεγονότων της επαρχίας μας.

Κατάλοιπο της «Μεγάλης Γέφυρας».

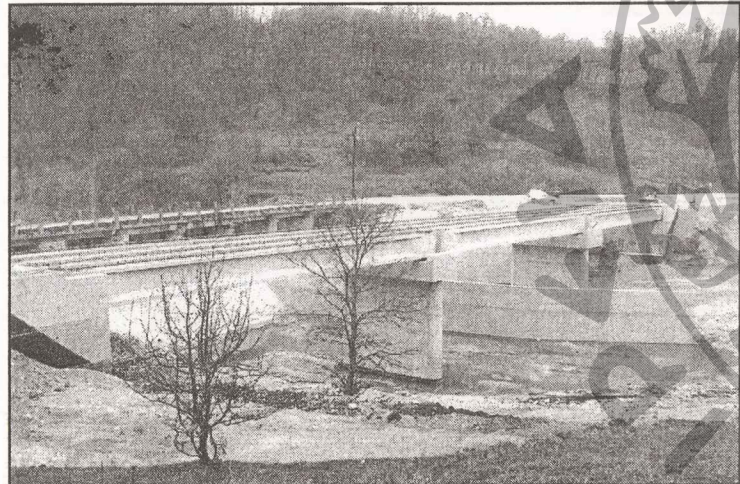
Θλιβερό υστερόγραφο: Τα παραπάνω έγραψα για το προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας, με τη σκέψη να το φωτογραφίσω, στην επόμενη επίσκεψη, έτσι όπως εντυπωσιακό φάνταζε μέσα στην κοίτη του Κουβαρά, που είχε καθαριστεί στα πλαίσια του έργου του νέου δρόμου από το Χάνι Δελβινάκι προς Πωγωνιανή και Δρυμάδες. Περιμένοντας μια καλύτερη μέρα για την φωτογραφία, έμεινα άφωνος και οργισμένος όταν τις επόμενες μέρες του Μαρτίου, είδα το παλιό λείψανο της «Μεγάλης Γέφυρας» μια λιθοσουργία, όπως την είχε

Ό,τι έμεινε.

Η παλιά φωτογραφία μαζί με το τελευταίο δείγμα, μετά την καταστροφή του. Άλλοι αρμοδιότεροι εμού ας το ψάξουν περισσότερο. Αυτή η καταγραφή είναι το χρέος ενός ερευνητή του Πωγωνίου μας.

Η ΝΕΑ ΜΕΓΑΛΗ ΓΕΦΥΡΑ ΣΤΟΝ ΚΟΥΒΑΡΑ

Η νέα Μεγάλη γέφυρα στον Κουβαρά στο τελευταίο στάδιο της κατασκευής. Πίσω η παλαιά γέφυρα, το «Καλντερίμι», όπως ήταν γνωστό.

ΜΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΜΕ ΕΝΑ ΜΗΝΥΜΑ

Μεγάλη επιτυχία είχε η έκθεση ζωγραφικής της Πόπης Ζωΐδη στη Γκαλερί ΑΡΓΩ στο Κολωνάκι από 7 Φεβρουαρίου μέχρι 7 Μαρτίου 2008, με κεντρικό τίτλο «ΑΝΕΠΑΙΣΘΗΤΑ». Πολλοί οι επισκέπτες και πολλά τα επαινετικά σχόλια για τη δημιουργικό Πόπη Ζωΐδη. Η Πόπη Ζωΐδη,

διακεκριμένη ζωγράφος έχει να παρουσιάσει σημαντικό έργο στον εικαστικό χώρο από το 1983, με 12 ατομικές εκθέσεις και με συμμετοχή σε πάνω από εικοσι ομαδικές εκθέσεις. Έργα της κοσμούν Πινακοθήκες και συλλογές στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Η τελευταία της έκθεση με τα «ΑΝΕΠΑΙΣΘΗΤΑ», έχουν μέσα τους ένα περιβαλλοντικό μήνυμα, που αντανάκλα στην ευαισθησία της Πόπης για το περιβάλλον, κάτι που το βρίσκουμε και σε άλλα της έργα που έχει φιλοτεχνήσει, και έχει δημιουργήσει εκεί, στο εργαστήριό της στη Ρουσιά όπου περνάει τις μέρες της περιουλογής και δημιουργίας. Αλλά ας αφήσουμε στους ειδικούς το λόγο για το έργο της Πόπης.

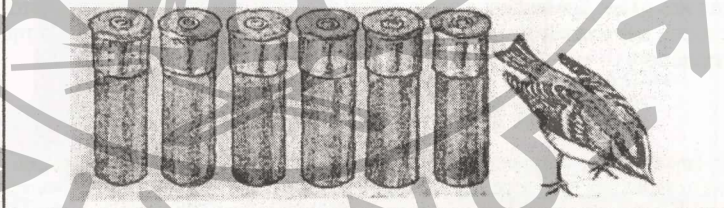
Γράφει ο Κώστας Σερέζης:

«Εδώ και αρκετά χρόνια, περνά πολύ καιρό στη Ρουσιά Πωγωνίου, τόπο καταγωγής των προγόνων του Μπάμπη Ζωΐδη, του άνδρα της, ένα χωριό ανάμεσα στο δυτικό Ζαγόρι και το ανατολικό Πωγώνι, μέσα σ' ένα περιβάλλον, όπου οργιάζει το πράσινο και όπου οι φτερωτοί του θαμώνες δημιουργούν μια εικόνα πολύ ξένη με τα αστικά κέντρα. Εζήσα τους δύο καλούς φίλους από κοντά, κάποια καλοκαίρια, σ' αυτό το χώρο, και είδα πόσο είναι δεμένοι με τη φύση. Την Πόπη Ζωΐδη να λατρεύει ένα πελώριο δένδρο, σε ύψος και σε έκταση φυλλωσιάς, σαν να ήταν στενός φίλος, του έδωσε όνομα και χάραξε την εικόνα του σε χαλκό, γιατί είναι και σπουδαία χαρακτηριστικά. Ένα πρωινό το είδε, με οδύννη της αναίτια κομμένο από υλοτόμο. Και δεν ήταν το μόνο. Είναι πάλι μέρες που τα λαθραία φουσατά με τα φυσιγγία, διώχνουν τους ήχους των πουλιών και τους ψιθυρούς του δάσους. Η ζωγράφος καταφεύγει συχνά στην τέχνη της για να καταγράψει αυτά που σκέπτεται. Αποδίδει τις σκέψεις της, κυρίως με σύμβολα: στα χρώματα, στο σχεδιασμό, στις συνθέσεις. Από τα πετούμενα έμειναν τα φτερά, με τη βελούδινη αφή, που ή αιωρούνται «ανεπαίσθητα», απ' όπου και ο τίτλος της έκθεσής της, σύμβολα ενός κόσμου που διώκεται. Τα διάφορα στρωγγυλά σχήματα, που αιωρούνται κι αυτά στην ατμόσφαιρα, υποβάλλουν παράξενες εικόνες, ίσως και την αθωότητα που είναι τόσο προσωρινή, όσο η φυσαλίδα από σαπουνόνερο, που εκπέμπει στην ατμόσφαιρα μέσα από το καλαμάκι των παιδικών μας χρόνων. Το σπασμένο γυαλί έρχεται ως απειλή, που κάποτε κατακάθεται ολόκληρο το τοπίο, πάνω στο οποίο καθρεφτίζεται ένα δένδρο, ένα κτριγμένο φύλλο, ένα φτερό! Λεπτές νύξεις ενός ευγενικού κόσμου, ανάμικτα δοσμένες, μέσα από ποιητική θεώρηση και αντίληψη».

Όλα αυτά αποτελούν ένα μήνυμα για το περιβάλλον στο έργο της Πόπης, ένα περιβάλλον του τόπου μας, που τόσο προβάλλει η Πόπη στα έργα της, με πάθος και αφοσίωση αλλά και με αγωνιστική διάθεση. Προσωπικά της χρεωστώ ευγνωμοσύνη για την συμπαράσταση που μου πρόσφερε στη δικαστική περιπέτεια που είχα στο αγώνα για τα δέντρα της Αγίας Παρασκευής Ρουσιάς, όταν οι βαρβαροί ήχοι από τα αλυσοπρίονα αναμινγνούνταν με τις ομιωγές των Δρυάδων, καθώς οι αιωνόβιες βελανιδιές του παρεκκλησίου έφεταν ανίσχυρες για να φορτωθούν για καυσόξυλα. Και αυτό το χρονικό το έχει απεικονίσει η Πόπη στα έργα της. Μερικά από τα «ΑΝΕΠΑΙΣΘΗΤΑ» φέρουν έντονα αυτό το μήνυμα.

Μέσα από τις λίγες αυτές γραμμές της εφημερίδας μας, μαζί με τα συγχαρητήριά μας, να την ευχαριστήσουμε για το μήνυμα που εκπέμπει για το φυσικό περιβάλλον του Πωγωνίου. Να το πιάνουν άραγε οι άρχοντές μας;

Κ.Χ.Κ.

ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΕΥΧΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΕΒΑΙΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ «ΡΑΦΤΑΔΕΣ»

Φίλε Κώστα

Για την εικοστή επέτειο των γενεθλίων της «Φωνής του Πωγωνίου, της φωνής σου βασιικά, δέξου τις καλλίτερες ευχές μου. Να τα υπερκαταστήσει και η «Φωνή» και εσύ, γιατί δεν πιστεύω ότι θα βρεθεί άνθρωπος με τη δική σου τη δύναμη για την έρευνα, αλλά ες ευχρηστούμε να συνεχιστεί η προσπάθεια και από τους κατιόντας σου.

Συγχαρητήρια και για το νέο βιβλίο σου για τους «Ραφτάδες των Ρομπιτών». Με εξέπληξε η συγκέντρωση και η ποιικιλία τόσο των φωτογραφιών των δύο εποχών, της παλιάς με τις παραδοσιακές στολές και της καινούργιας με τα φράγκα. Η φωτογραφία με το χορευτικό των Ρομπιτών, με την παραδοσιακή στολή, το ποτιούρι, το πεδλί και τις άσπρες κάλτσες με δικαίωση γιατί πάντα υποστηρίζα ότι αυτή ήταν η αυθεντική παραδοσιακή στολή των κατοίκων του Άνω Πωγωνίου τουλάχιστον. Δεν θυμάμαι να φορούσε κανένας άσπρες μπουραζίνες που φορούν τα διάφορα χορευτικά των Πωγωνίων. Μόνο ο αρχιτέλεγκας Νικόλα Τντζος φορούσε ορισμένες φορές και ο επίσης αρχιτέλεγκας Πορφύρας από τους Κακοιούς νομίζω, μπορεί και από Λαχανόκαστρο, που τον συναντούσα στο πανηγύρι των Φρασαντινών στο αρχοντικό των Βλαχιώτη. Μόνο αυτοί οι δύο φορούσαν κάπσπρες μπουραζίνες από δίμητο. Τα γεροντάκια στις Δρυμάδες αλλά και ο παππός μου από τη μάνα μου στον Κακόκαστρο φορούσαν ποτιούρι και άσπρες ή και μαύρες κάλτσες για να μη λερώνονται, μαύρο πεδλί και ποκάμιο χωρίς γυαλάδες κοιμημένο μέχρι το τελευταίο κοιμηί στο λαμό. Κατά τα άλλα για ότι αφορά στους ραφτάδες των Ρομπιτών, τη μεγάλη προίκα της αδελφής μου Ανθούλας Πλιάκου που δημοσιεύεις το προκοσμήμα στο βιβλίο σου, την έρασαν βέβαια Ρομπιτινί ραφτάδες, αλλά θυμάμαι αμυνδρά, γιατί ήμουν μόνο τριών ετών, ότι ένας Ρομπιτινός ράφτης καμιά δεκαριά μέρες, φιλοξενήθηκε στο σπίτι μας και έφαγε εκεί την προίκα της αδελφής μου. Παρά πλάι μια γιοιούλα καναρίτζε συνεχώς και έγραφε για να γίνουν τα νήματα για τα ζωνάρια και τις κάλτσες. Κανείς δεν ξει για να θυμηθεί και να βεβαιώσει τ' όνομά του. Πάντως ήταν Ρομπιτινός, οι Δρυμάδες δεν είχαν τέτοι ράφτη.

Νάσαι πάντα καλά

Θωμάς Πλιάκος

Αγαπητέ Φίλε Κώστα

Δια της παρούσης έχομαι από τα βάζη της Πωγωνήσιας ψυχής και δύναμης να σε συγχαρώ για την είσοδο στο 21ο έτος της έκδοσης της μόνης εφημερίδας που ενδιαφέρεται για το Πωγώνι και στηρίζει αυτό. Με προσοχή διαβάζω πάντοτε την ύλη της έκδοσής σου

Ηλίας Α. Χαρίσης

Συνταξιούχος Γραμματέας

Άγιος Κοσμάς, Πωγωνίου.

Αγαπητέ Κώστα

Έλαβα και σ' ευχαριστώ και τους «Ραφτάδες των Ρομπιτών Πωγωνίων», και βέβαια όσα σου έγραφα για το Λεύκωμα του Πανταζίδου στο προηγούμενο γράμμα μου ισχύουν και με το παραπάνω και αυτή τη φορά για τους «Ραφτάδες» σου.

Μόνο που αυτή τη φορά το συνιασθηματικό στοιχείο, όπως καταλαβαίνεις, και αυτό εξηγεί και την «τιμητική προσφορά σου» σε μένα, βαρύνει περισσότερο γιατί αγγίζει την πολύ εναπόθητη χορδή που πύλλεται από το αίμα και τη σάρκα των μανάδων μας που έντυσαν και στόλισαν με μεράκι αυτοί οι Ρομπιτινί ραφτάδες. Όλα τα άλλα που βιβλίων ωραία και καλά και ιδίως οι θαυμάσιες φωτογραφίες της νεώτερης γενιάς που μαζί με την παραδοσιακή Πωγωνήσια φορεσιά διαδέχονται και την κομψή χρήση της σημερινής ομορφιάς του τόπου μας. Χωρίς να παραβλέπω βέβαια και τη λεβεντική ομορφιά και του συγγραφέα του βιβλίου που παρουσιάζει περήφανα την ανδρική πλευρά της Πωγωνήσιας παράδοσής μας.

Να είσαι πάντα καλά, λοιπόν και

Γιού-χαρά σου

Λάκης Λιολιάκης

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

Εφθασε στα χέρια μας το Ημερολόγιο της Αδελφότητας Δρυμαδιτών «Ο Άγιος Νικόλαος» του 2008. Το ημερολόγιο, επιτοίχιο, με έξι διηγησιακά φύλλα και ωραίες φωτογραφίες, συνοδεύεται από ένδεκα σελίδες με τα τοπωνύμια των Δρυμαδιών και σχεδιάγραμμα, από εργασία του Δρυμαδιώτη φιλόλογου και λόγιου Αθανασίου Δέμιου. Έτσι το Ημερολόγιο των Δρυμαδιών είναι συλλεκτικό, αλλά συγχρόνως αποδεικνύεται ότι οι Αδελφότητες και άλλοι Συλλογικοί φορείς συμπληρώνουν την ιστορία και τις καταγραφές των χωριών μας με σπάνια και πολλές φορές άγνωστα στοιχεία της παράδοσής.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Στην αίθουσα της Αδελφότητας Βησσαίων παρουσιάστηκε το βιβλίο «Βήσση»: Τα πολυφωνικά τραγούδια της», του συγγραφέα – λαογράφου Γεωργίου Λεκάκη. Το βιβλίο συνοδεύεται και από ένα CD. Την παρουσίαση ακολούθησε βραδιά με παραδοσιακά πολυφωνικά τραγούδια.

ΓΙΑ ΤΟ ΔΗΜΑΡΧΟ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ

Ο Δήμος Δελβινάκιου ανήγειρε στα Κτίσματα μεγαλοπρεπές κτίριο παραδοσιακής Μουσικής. Δεν είδαμε ακόμη ποια είναι αποστολή του και αν θα εξελιχθεί σε κάποιο ίδρυμα Μελέτης και προαγωγής της πολυφωνικής μουσικής μας παράδοσης που τόσο διατηρείται ακόμη στα χωριά της περιοχής και έχει δεσμούς με τα πλησιόχωρα χωριά της Δερόπολης με τα οποία έχουν την ίδια πολιτιστική παράδοση. Βέβαια γνωστές είναι κάποιες περιφερόμενες και «διενεργούμενες» φεστιβαλικές πολυφωνικές εκδηλώσεις που καταναλώνουν κονδύλια και εκεί τελειώνει η ...μελέτη! Τελειά τα πληροφορηθήκαμε ότι οι Αλβανοί έχουν ανακηρύξει με ενέργειες τους το πολυφωνικό τραγούδι δε παγκόσμιο μνημείο της ΟΥΝΕΣΚΟ. Δεν γνωρίζουμε πως ακριβώς έχει το θέμα και το ψάχνουμε. Δεν γνωρίζουμε επίσης αν ο κ. Δήμαρχος Δελβινάκιου γνωρίζει κάτι σχετικό που ασφαλώς πρέπει να τον ενδιαφέρει, αφού είναι στην πρώτη γραμμή αυτού του πολιτιστικού μας τομέα. Πολλές φορές έχουμε γράψει για την ανάγκη προστασίας της πολιτισμικής μας παρακαταθήκης. Αν μας πρόδιδαν οι Αλβανοί ή έχουμε μείνει ακόμη στα φεστιβαλικά «δοκίμια» καταναλώσης κονδυλίων, οφθαλμοί κάποιων «ξεντινών», τότε έχουμε χάσει κάτι από την παράδοση του τόπου μας. Αν έχει κάτι ποιο συγκεκριμένο ο Δήμαρχος Δελβινάκιου ως το ερευνητή. Αρκετά έχει ληλατηθεί αυτό το είδος της Μουσικής μας Παράδοσης.

ΦΘΑΣΑΜΕ ΚΑΙ ΣΤΟ...ΛΟΝΔΙΝΟ!

Από τον φίλο δημοσιογράφο, συγγραφέα, ερευνητή και λαογράφο κ. Γιώργο Λεκάκη, που πλούτισε την «Πωγωνήσια Βιβλιοθήκη» με το «Ημερολόγιο ενός λοχία από την Μερρόπη στον πόλεμο του 1940-41», πήραμε την ανταπόκριση που έστειλε στην «ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ» του Λονδίνου (10 Ιανουαρίου και 17 Ιανουαρίου 2008). Γράφει επιγραμματικά:

«ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ»

Η συμβολή στην Ιστορία, λαογραφία και παράδοση του Πωγωνίου.

Με τον αριθμό 18 στη σειρά της «ΠΩΓΩΝΗΣΙΑΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ» κυκλοφόρησε το βιβλίο «Οι Ραφτάδες των Ρομπιτών Πωγωνίου και τα «ράφτικα», μια επαγγελματική γλώσσα». Συγγραφέας του βιβλίου είναι ο κ. Κων. Κωστούλας, εκδότης της μικρής με σπουδαίες εφημερίδες «Φωνή του Πωγωνίου».

Στις 190 – περίπου – σελίδες του βιβλίου καταγράφονται οι πληροφορίες μιας μακροχρόνιας έρευνας για τους Ρομπιτινούς ραφτάδες, για την πωγωνήσια φορεσιά, για την συνθηματική γλώσσα των ραφτάδων. Το βιβλίο συμπληρώνεται από ένα πλούσιο αρχαιολογικό και φωτογραφικό υλικό, αποτελούμενο από εκατό φωτογραφίες. Αυτή η καταγραφή των τελευταίων μαρτυριών, για τους τελευταίους ραφτάδες της πωγωνήσιας φορεσιάς, είναι μια σπουδαία και ακριβή προσφορά στην πωγωνήσια ιστορία, λαογραφία και παράδοση.

Εν τω μεταξύ, από τις ίδιες εκδόσεις, και στο τελευταίο στάδιο της επεξεργασίας του ευρίσκεται το βιβλίο «Το θέατρο στο Πωγώνι». Αποτελεί και αυτό μια καταγραφή, της εκατοντάχρονης διαδρομής της θεατρικής εκφράσεως στο ακριτικό και φτωχό Πωγώνι, που απεικονίζει ένα υψηλό πολιτιστικό και παιδαγωγικό επίπεδο της επαρχίας αυτής του νομού Ιωαννίνων.

Είχα τη χαρά και την τύχη το 2006 να εκδοθεί μια μελέτη μου από την «Πωγωνήσια Βιβλιοθήκη», με τίτλο «Το ημερολόγιο ενός λοχία από την Μερρόπη Πωγωνίου στο πόλεμο του '40», που ήταν ένας σχολιασμός ενός στρατιωτικού ημερολογίου, που βρήκα έπειτα από έρευνα.

Θέλω και από αυτό εδώ το βήμα να ευχαριστήσω τον ακάματο λάτρη της ακριτικής γης του Πωγωνίου, κ. Κων. Κωστούλα. Η έκδοσή του από αυτές τις εκδόσεις είναι κάτι που θεωρώ πολύ σπουδαίο, που υπερκελίζει δέκα πτυχία και άλλα τόσα μεταπτυχιακά.

Στη δεύτερη συνέχεια ο αγαπητός Γιώργος παραθέτει μια πλήρη σειρά των εκδόσεων της «Πωγωνήσιας Βιβλιοθήκης».

Σημείωση :Δεν μπορώ παρά να ευχαριστήσω θερμά το αγαπητό Γιώργο Λεκάκη για την τόσο εκτεταμένη αναφορά στο νέο μου βιβλίο αλλά και σε όλες τις εκδόσεις μου. Κ.Χ.Κ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΓΙΑ ΘΗΡΟΦΥΛΑΚΑ

Ο κυνηγετικός Σύλλογος Δελβινάκιου ανακοίνωσε ότι θα προσλάβει θηροφύλακα για την κάλυψη αναγκών του με εξάμηνη σύμβαση. Στην ανακοίνωση που έληξε η προθεσμία υποβολής αιτήσεων στις 31 Μαρτίου 2008, αναφέρονται τα απαραίτητα δικαιολογητικά προσλήψεως.

Καλό Πάσχα

ΥΙΟΙ ΣΠ. ΚΩΣΤΟΥΛΑ Ο.Ε.
Εθν. Αντιστάσεως 39 ΠΡΕΒΕΖΑ
Τηλ. 26820-22313

ΕΝΑ ΣΥΝΘΗΜΑ ΑΠΟ ΜΑΚΡΙΑ

«Είχα την τύχη να κάνω ένα ταξίδι αστραπή στην Κύπρο την προηγούμενη εβδομάδα, για να παρακολουθήσω τους ετήσιους μαθητικούς αγώνες χάντμπολ, που φέτος έγιναν στη Λάρνακα και στους οποίους συμμετείχε ο γιος μου με την ομάδα του 1ου Λυκείου Βύρωνα. Η ομάδα μας δεν τα κατάφερε καλά, δυστυχώς αποκλείστηκε από άλλες καλύτερες, αλλά αυτό μου έδωσε την ευκαιρία να γυρίσω το νησί και να επισκεφθώ την πράσινη γραμμή στα κατεχόμενα. Ενωσα θλίψη συζητώντας με κατοίκους του ΑιΝικόλα, ένα χωριό πριν την Αμμόχωστο, οι οποίοι ήταν αναγκασμένοι να ζουν δίπλα από τις πάλλαι ποτέ περιουσίες τους και να βλέπουν να τις εκμεταλλεύονται ξένοι. Μεγάλο αγκάθι στην καρδιά αυτό και κάθε που το σκαλίζεις ματώνει και πονάει.

Ο λόγος όμως που γράφω αυτό το σημείωμα, είναι η εντύπωση που μου έκανε η καλή οργάνωση των Κυπρίων σε πολλά επίπεδα, η σχεδόν μηδενική ανεργία τους, η κυκλοφοριακή τους παιδεία, με σεβασμό στους πεζούς και στις πινακίδες – παρόλο που εγώ δυσκολεύτηκα να συνιθίσω στην αντίθετη κατεύθυνση με την οποία κινούνται τα αυτοκίνητα (Βρετανικό σύστημα). Άκουσα στο ραδιόφωνό τους να συζητούν για αύξηση των συντάξεων λόγω των πλεονασματικών δημόσιων ταμείων τη στιγμή που εμείς συζητάμε τα αντίθετα! Πιο πολύ απ' όλα όμως στάθηκε σε μια πινακίδα στο δρόμο, που πιστεύω φανερώνει την αγάπη τους για τον τόπο τους.

Η πινακίδα έγραφε: «Φύτεψε δέντρα να πρασινίσουμε την Κύπρο μας». Την Κύπρο μας! Σ' αυτό στάθηκε. Στο μας!

Έτσι σκεφτόμαστε. Το χωριό μας, την πόλη μας, το Πωγώνι μας, την Ήπειρό μας, την Ελλάδα μας και τα μάτια μας, μέρες δύσκολες που ζούμε, με τόσους να την επιβουλεύονται γύρω-γύρω».

Βύρωνα 11/3/2008

Μάριος Αποστόλου

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΡΟΥΣΙΑ

Ένα ακόμη βιβλίο τοπικής ιστορίας κυκλοφόρησε τελευταία. Είναι το βιβλίο του Χρήστου Δημ. Ράπτη από τη Ρουσιό/ Το Βιβλίο επιγράφεται «ΡΟΥΣΙΑ – Πωγωνίου Ιωαννίνων. Ο Ρουσιώτης συγγραφέας, μέσα στις 480 σελίδες κατέγραψε όλες τις ιστορικές πληροφορίες και πολλές μαρτυρίες και μνήμες για τη Ρουσιό. Σημαντικά και ενδιαφέροντα στοιχεία για τη Ρουσιό αλλά και για άλλες περιοχές γεμίζουν τις σελίδες του βιβλίου του. Είναι πράγματι ένα βιβλίο που καταγράφει την τοπική ιστορία και πλουτίζει τη βιβλιογραφία του Πωγωνίου. Μια σειρά από φωτογραφίες και παλαιόγραφα είναι χρήσιμα για τους μελετητές του Πωγωνίου. Σε άλλη ευκαιρία θα αντλήσουμε πληροφορίες από το βιβλίο.

ΓΙΑ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ «ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΣΤΟ ΠΩΓΩΝΙ»

Για την έκδοση της «Πωγωνήσιας Βιβλιοθήκης», του βιβλίου μας «Το Θέατρο στο Πωγώνι», και προκειμένου να ελαχιστοποιήσουμε το κόστος, αλλά και να εκτιμήσουμε τον αριθμό των αντιτύπων που θα εκδόσουμε, θα μας ήταν χρήσιμο να είχαμε μια εκτίμηση του ενδιαφέροντος των αναγνωστών μας συμπατριωτών και φίλων. Έτσι απευθυνόμαστε και παρακαλούμε όσους ενδιαφέρονται να αποκτήσουν αντίτυπα του βιβλίου, να μας το γνωρίσουν, χωρίς αυτό να αποτελεί δέσμευση.

Ευχαριστούμε προκαταβολικά όσους έχουν τη διάθεση να βοηθήσουν αυτή την προσπάθεια συνεχίσεως των εκδόσεων για το Πωγώνι.

Η (5η) συνέχεια της καταγραφής
«Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΟΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ»
μεταπομπίζεται για το επόμενο φύλλο.

Παραδοσιακός Ξενώνας

Παιώνια

www.paionia.gr

fax: 26570 22009

Δελβινάκι Ιωαννίνων

Καλό Πάσχα

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλουμε να εκφράσουμε της θερμές ευχαριστίες μας στους φίλους και συμπατριώτες για την συμπαράσταση, συναντίληψη και ενθάρρυνση στην εκδοτική μας προσπάθεια.

ΠΕΝΘΗ ΒΗΣΣΑΝΗΣ

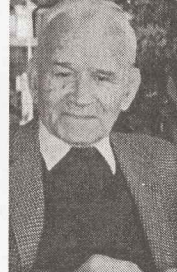
ΛΑΖΑΡΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑΔΗΣ - ΔΕΥΤΕ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΝ ΑΣΠΑΣΜΟ

Αξέχαστε πρόεδρε, έφυγες γρήγορα από την τωρινή ζωή. Σκοτεινίστηκε η γενετήριά σου η Βήσση για το χαμό σου αξέχαστε Λάζαρε το στήριγμα της Βήσσης. Η Βήσση έγινε πιο φτωχή, έχασε έναν πατριώτη αξιο στήριγμα της, γελαστός, πρόθυμος, λάτρης του χωριού σου Λάζαρε. Ποιος θα οργανώνει τις εκδρομές; Ποιος θα γλέντια, τη Φιλία; Δυστυχώς δεν υπάρχει αντικαταστάτης σου. Η Βήσση έχασε έναν γνήσιο πατριώτη, ένα γλεντζέ πάντα πρόθυμο για έργα στο χωριό σου αλλά και καλκήρωνο ιεροσύλη της Εκκλησίας και των εξοχληρίων. Αξέχαστε πρόεδρε, υψιστάμενός σου επί αρκετά χρόνια εργαστήκαμε και προώθησαμε έργα του χωριού σου, έργα πολλά. Δεξαμένες, ταμειοσυντάξεις, τουαλέτες. Η σκέψη σου ήταν πάντα στο χωριό σου Λάζαρε. Δεν ξεχνά τη θερμή φιλοξενία της κουζίνας σου αξέχαστε πρόεδρε. Ας είναι ελαφρύ το χόμο του Αιγιώργη που σε σκέπασε και ο παντοδύναμος Θεός να απαλύνει τον πόνο της γυναίκας σου Αμαλίας, Αιώνια η μνήμη.

Ηλίας Δ. Χαρίσης - Συνταξιούχος Γραμματέας, Αγοισκοιτής

ΠΕΝΘΗ ΚΑΤΩ ΜΕΡΟΠΗΣ

ΓΙΩΡΓΟΣ Ι. ΤΖΟΒΑΣ

Η Κάτω Μερρόπη θρηγεί ένα από τα καλύτερα τέκνα της. Ο Γιώργος Ι. Τζόβας έφυγε πλήρης ημερών τον περασμένο Γενάρη. Η απώλειά του γέμισε οδύν ολους μας και αφήνει ένα δυσαναπλήρωτο κενό στη μικρή Φρασαντική κοινωνία. Ο Γιώργος Τζόβας γεννήθηκε στην Κάτω Μερρόπη το 1917. Ήταν το στεφανοπαίο του Μπάριμα Γιάννη και της Θεοδώρας Λένης. Μετά το δημοτικό σχολείο φοίτησε στο Σχολαρχείο Βήσσης και στο Γυμνάσιο Πωγωνιανής και ακολούθησε ενεργά στη Νομική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Κληθείς να υπηρετήσει τη θητεία του τον βρήκε ο πόλεμος του 40 στο Τάγμα Δελβινάκιου. Πήρε μέρος στον πόλεμο στην Αλβανία όπου διακρίθηκε στο Επτελείο του 15ου Συντάγματος. Μετά την κατάρρευση του μετώπου γύρισε στο χωριό του. Στην κατοχή πήρε μέρος στην Εθνική Αντίσταση. Στο σπίτι του φιλοξενήθηκαν μέλη της Αγγλικής Αποστολής. Με το σύνθημα «Για το Χριστό την πίστη την Αγία και της Πατρίδος την Ελευθερία» ως επικεφαλής της πρώτης ανταρτομάδας στην περιοχή Πωγωνίου αναβίχθηκε από όλους για το ήθος του και τις σωστές λύσεις που έδινε σε κάθε πρόβλημα. Μετά την κατοχή στη Θεσσαλονίκη ασχολήθηκε με το εμπόριο τυροκομικών προϊόντων. Άνθρωπος χαμηλών τόνων, ήπιος χαρακτήρας, αγαπούσε τον καθέναν. Για όλους είχε έναν καλό λόγο, μια λύση σε κάθε πρόβλημα. Ήταν η προσωποποίηση της ΚΑΛΟΣΥΝΗΣ. Για όλους ήταν ο πατέρας, ο αδελφός, ο φίλος. Για το χωριό είχε παθολογική αγάπη και είναι ο αφανής εργάτης για την πρόδο του και την παράδοσή του. Για το ήθος του έχαιρε εκτίμησας από όλη την Ηπειρωτική Παροικία Θεσσαλονίκης.

Ας είναι ελαφρύ το χόμο της Μακεδονικής γης που τον δέχτηκε. Γιώργο Τζόβα, όλοι θα σε θυμούνται. Καλό σου ταξίδι Ακριβέ μας.

Θεσσαλονίκη Φλεβάρης 2008.

Γρηγόρης Γ. Ζώης Φρασαντίνης.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο ΠΑΛΑΙΟΠΥΡΓΟΣ ΣΤΟ INTERNET

Ενημερώνουμε τους συμπατριώτες μας ότι από τις αρχές Δεκεμβρίου λειτουργεί Internet η ιστοσελίδα του Συλλόγου μας με ηλεκτρονική διεύθυνση «W W W.palioyrgos.gr»

Στην ανωτέρω ιστοσελίδα μπορούν οι φίλοι του χωριού μας να ενημερώνονται για τα θέματα που αφορούν, όχι μόνο το χωριό μας, αλλά και όλες της περιοχές του Άνω Πωγωνίου. Υπόκειται σελίδα για ανταλλαγή απόψεων και προτάσεων. Μέσα στους 3 πρώτους μήνες της λειτουργίας της έχει σημειώσει μεγάλη επιτυχία με 2500 περίπου «επισκέψεις» ως σήμερα. Επίσης όσοι από τους επαγγελματίες της περιοχής μας (και όχι μόνο) θέλουν να διαφημιστούν μέσω της ιστοσελίδας μας με πολύ μικρό κόστος, μπορούν να επικοινωνήσουν με τον κ. Χρήστο Μπότσαρη στο τηλέφωνο 26510-22218.

ΕΚΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΞΩΡΑΪΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΠΑΛΑΙΟΠΥΡΓΙΤΩΝ

Σημείωση: Την ως άνω ανακοίνωση μας έστειλε για δημοσίευσή ο κ. Α. Γ. Γρόβας από τη Θεσσαλονίκη.

Το Πωγώνι

ΜΠΑΪΟΣ

Τηλ.: 26510 23323, 23975 - Ιωαννίνων

ΠΑΝΤΑ ΦΡΕΣΚΑ

Φύλλο για κρεμπιτσίνια

Πέτουρα (αποξηραμένο φύλλο)

Χυλοπίτες

Τραχανάς

Πλιγούρι (αποξηραμένο σόρι)

Κριθαράκι

Κοφτό μακαρονάκι

Βίδες

Φρέσκα αυγά (από το χωριό)

Μελί (ποια φθινό)

Ρίγανη (Παραδοσιακή)

Τσάι (από τη Νιμφισσά)

Λικέρ από κράνιο

Λικέρ από καρδιά

Γλυκό κουταλιού

Καλό ή δώρο

Εκεί που η φύση αγκαλιάζει την παράδοση!

ΨΗΛΟΚΑΣΤΡΙΤΕΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΚΟΡΙΤΕΣ ΓΙΟΡΤΑΖΑΝ ΜΑΖΙ

Για πρώτη φορά το Ψηλόκαστρο και η Δημόκορη κάνανε μαζί μία ομολογουμένως επιτυχημένη συνεστιάση. Βρέθηκαν τα Δ.Σ. των δυο Αδελφοτήτων αρκετές φορές μαζί και σχεδίασαν τα πάντα έτσι ώστε να γίνει αυτή η τόσο ωραία εκδήλωση. Η αίθουσα ήταν πολύ καλή, αν και φάνηκε κάπως μικρή μπροστά στο τόσο μεγάλο ενδιαφέρον που εκδήλωσαν οι χωριανοί μας. Η κ. Φωτεινή Καραγιώργου, έφτιαξε τηγανίτες και ο κ. Μιχάλης Λεβέντης έφερε τσίπουρο που το έφτιαξε ο ίδιος και μας κεράσανε όλους με την εισοδό μας στην αίθουσα. Και αφού τακτοποιηθήκαμε όλοι στα τραπέζια μας ξεκίνησε το λαϊκό πρόγραμμα, που μας προετοίμασε έτσι ώστε να υποδεχθούμε με επιφωνήματα χαράς τον δικό μας δεξιότεχνη του κλαρίνου τον Γιώργο Κωτσίνη με την ωραία κομπανία του. Μας ταξίδεψαν στα αγαπημένα μας χωριά, μας έκαναν να νοσταλγήσουμε τις ομορφιές τους και μας σήκωσαν όλους στην πίστα. Ακολούθησε η κοπή της πίτας και μοιράστηκε σε όλους βασιλόπιττα που την πρόσφερε όπως κάθε χρόνο ο Κώστας Αποστόλου. Το φαγητό ήταν πολύ νόστιμο, τα ποτά άφθονα και μοιράστηκαν σε όλους γλυκά που ήταν κερασμένα από τον κ. Φώτη Μπάγια. Εκτός από τους συγχωριανούς μας που ήταν σχεδόν όλοι παρόντες, με την παρουσία τους μας τίμησαν και αρκετοί φίλοι των χωριών μας καθώς και ο κ. Στ. Παππάς της Ομοσπονδίας Πωγωνησίων, πρόεδροι και μέλη των Δ. Σ. Αδελφοτήτων από τα γύρω χωριά. Η λαχειοφόρος αγορά ήταν πολύ επιτυχημένη, αφού πολλοί συγχωριανοί μας πρόσφεραν πολλά δώρα. Όλοι φύγαμε αργά το απόγευμα, ευχαριστημένοι, συγχαίροντας τα μέλη των συμβουλίων μας για την τόσο επιτυχημένη εκδήλωση.

Δημοκορίτες και Ψηλοκαστρίτες συγχαρητήρια για τούτο το ωραίο αντάμωμα.

Και του χρόνου!!

A.M.A.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΙΔΗΣΗ

Γράφοντας τις τελευταίες γραμμές αυτού του φύλλου, πληροφορηθήκαμε ότι κατά την εκτέλεση κάποιων εργασιών στις ανατολικές υπώρειες της Νεμέρτσικας, αποκαλύφθηκε σπήλαιο με ενδιαφέροντα στοιχεία σταλακτιτών και σταλαγμιτών. Δεν έχουμε σχετικές λεπτομέρειες ούτε προσωπική αντίληψη της αποκάλυψης. Στο επόμενο φύλλο θα δώσουμε περισσότερα στοιχεία.

ΣΤΗ ΜΕΡΟΠΗ

Άρχισε να λειτουργεί το καφενείο στο ΜΕΣΟΧΩΡΙ

Ανοιχτό το ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ

Με την παραδοσιακή εξυπηρέτηση

και με τις γνωστές νοστιμιές

Τηλέφωνο 26570-31543

Κινητό 6944125522

ΑΘΗΝΑ ΣΠ. ΠΑΛΛΗ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Διεύθυνση γραφείου:

Λ. Αλεξάνδρας αρ. 62

Αθήνα Τ.Κ. 11473

Τηλέφωνα Επικοινωνίας

Γραφείο: 210-3630.258-9

κινητό: 6973-700347

ΜΑΡΤΙΑΤΙΚΑ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

- * Ο Μάρτης μας ξεκίνησε ήπιος και ευχάριστος
- * Με τα συνηθισμένα γυρίσματα.
- * Είχε από όλα, εκτός από ακραία καιρικά φαινόμενα.
- * Στα τελευταία του φάνηκε και ο παραδοσιακός... «γδάρτης»!
- * Αλλά από παλιός ...παλουκοκάφτης
- * Μας μεταμορφώθηκε σεπετρελαιοκάφτης!
- * Τα Κορφοβούνια μας άσπρισαν
- * Και απολαύσαμε τη νυφούλα μας....
- * Σεγιάκι η Νεμέρτσικα!!

- * Χωρίς αντίδραση και χωρίς ευαισθησία
- * Οι υλοτομίες συνεχίζονται!
- * Με αδιάφορους του άρχοντες
- * Σε μια εποχή που το περιβάλλον είναι στην πρώτη γραμμή.
- * Και τα προγράμματα τρέχουν.
- * Τι να πούμε;
- * Ότι είμαστε εκτός εποχής
- * Ας κρίνει κι άλλος!

- * Πραγματικό απόκτημα του Πωγωνίου
- * Ο νέος δρόμος προς Δρυμάδες.
- * Χαίρεσαι να τον διαβαίνεις
- * Σαν το παλιό Ντερβένι
- * Όπως έλεγαν παλιά
- * (από κάτω στο Ντερβένι αυτοκίνητο διαβαίνει)!

- * Πληθαίνουν οι ιστοσελίδες για το Πώγων!
- * Σχίζας, Μπάσιος, «Παιώνια», Παλαιόπυργος!
- * Να μας ενημερώσουν και άλλοι
- * Να τους περάσουμε και στις δικές μας σελίδες.

- * Ξεκίνησε και η ανακατασκευή του δρόμου Δέμα-Κεφαλόβρυσο!
- * Και Δέμα Μπουραζάνι!
- * Και μελέτη από Κεφαλόβρυσο – Σταυροσκιάνι!
- * Από δρόμους πάμε καλά!
- * Από επιχειρηματίες όμως;
- * Δεν μας πλησιάζουν
- * Γιατί; Ποιος θα το βρεί;

- * Για το μεγάλο Ντερβένι μας άλλοι το ξεκινάνε.
- * Και το βλέπουν συνολικά.
- * Από Φανερωμένη μέχρι «Σκίπη»
- * Κάποιοι άλλοι μας ρυμουλκούν!
- * Και φροντίζουν το περιβάλλον.
- * Κι αυτού μας ξεμπροστιάζουν....

- * Αλλά πλησιάσαμε στο Πάσχα.
- * Χαρμόσυνο κι ελπιδοφόρο
- * Μέσα στην καρδιά της Άνοιξης!
- * Με μια Άνοιξη και για τα χωριά μας!
- * Να δούμε ποιά θα είναι το κύμα που θα μας φθάσει
- * Νάταν.... «τσουνάμι»!
- * Να δούμε και οι ξενώνες μας πώς θα πάνε!
- * Προσδοκίες και όνειρα.

- * Όποιο και νάναι το Πάσχα είναι το μοναδικό!
- * Ας το χαρούμε
- * Περισπύλλοι και χαλάρωση
- * Πάσχα πανσεβασμιο
- * Πάσχα Κυρίου Πάσχα.

Καλό Πάσχα
Για όλο τον Κόσμο

Κ.Χ.Κ.

**Καλό
Πάσχα**

